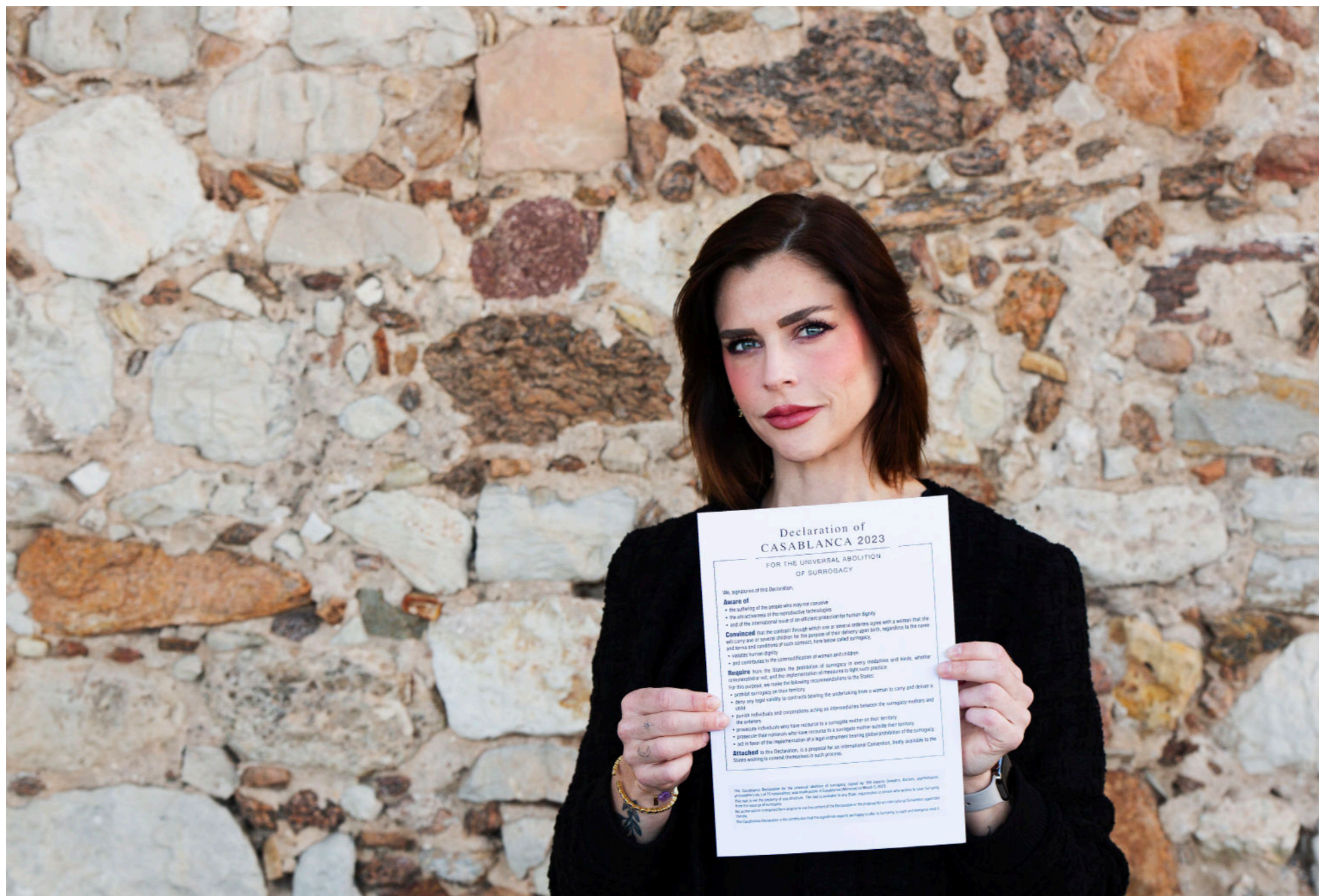

Världen

Surrogatmödraskap

E-post: utland@gp.se

Olivia Maurel är född av en surrogatmamma, och är talesperson för Casablancadeklarationen. Den kräver ett universellt förbud mot surrogatmoderskap och vill stoppa industrin kring dessa kvinnor.

BILDER: CARL VON SCHEELE

Olivia Maurel är talesperson för Casablancadeklarationen, som är ett manifest mot surrogatmödraskap. Hon är själv barn till en surrogatmamma och har franska adoptivföräldrar som verkade i modebranschen.

Olivia föddes av surrogatmamma: "Rentav absurt"

Redan innan Olivia Maurel började växa i sin mammas mage hade hon sålts till andra föräldrar från ett annat land.

– För att få omvärlden att inse hur absurt det är med surrogathandeln, kan man jämföra med slaveriet, säger Olivia Maurel.

Det tog många år innan sanningen om 33-åriga Olivia Maurels ursprung avslöjades.

– Min historia som surrogatbarn startade redan innan jag växte i mammas mage, säger Olivia Maurel som har stämt träff vid "Hoppets kyrka" på kullen Suquet i hemstaden Cannes.

– Två månader tidigare hade min biologiska mamma skrivit under ett kontrakt med ett surrogatföretag, berättar hon.

Olivia Maurel tillhör den första

generationen surrogatbarn som växt upp. Hon har snabbt hamnat i offentlighetens ljus.

När hon för bara något år sedan startade ett konto på sociala medier med uppgifter om sin bakgrund som surrogatbarn, blev hon kontaktad av anhängare i Casablanca-deklarationen och som bad henne bli deras talesperson.

Det är en internationell organisation bestående av hundratalet experter från 75 länder. Här arbetar jurister och läkare, FN-medarbetare

och politiker med att få igenom ett internationellt förbud för värdmödraskap. Den är varken religiöst eller politiskt bunden.

Olivia Maurel är emot all form av surrogatmödraskap. Hennes brinnande intresse har till och med fått påve Franciskus att bjuda in henne i Vatikanen, fastän hon är ateist.

Kritiken har dock inte låtit vänta på sig. Flera motståndare anser att det är en lögn att man inte kan må bra som surrogatbarn.

Andra anser att värdgraviditet

är en fantastisk chans för ofrivilligt barnlösa. Även på hbtq-håll är många upprörda.

Men Olivia tycks strunta i mot-hugget och berättar hellre om att den biologiska mamman i Kentucky som var väl medveten om sitt val. Mamman var dessutom äggdonator, så hon var även Olivias biologiska och genetiska mamma.

– Hon var fattig och sålde mig i syfte att få en dräglig ekonomisk situation för de tre barn hon sparar. Bland dem fanns inte jag, säger Olivia.

När Olivia lägger händerna på hjärtat är det som för att visa den smärta händelsen inneburit för henne. Hon använder starka ord som trauma och att det aldrig fanns tid för åtminstone ett kort avsked innan hon bars iväg till de nya föräldrarna som senare blivit erkända rättsligt.

– Man bör veta att alla mödrar skapar oändliga fysiska och psykologiska band till sina barn. Vetenskapen visar att allt sparas i generna. Att skiljas från min mamma i samma ögonblick som jag kom till världen, innebar en brutal förlust.

Ett barnlöst franskt par i modebranschen drömde om en bebis. Vid den tidpunkten var de över 40 år gamla. Det var föresatt att skapa egna barn. Genom surrogatförmedlingen fick de Olivia.

Men ska då inte en barnlös person med barnlängtan, få förverkliga sin dröm?

Olivia menar att inte varje männ-

iska har möjligheten att skaffa barn. – Jag är dock varken arg på min biologiska mamma eller mina föräldrar. Genom att anklaga eller förebrå är det svårt att gå framåt. Det är systemet det är fel på, säger Olivia.

Till vardags arbetar hon med utyrning av semesterbostäder. Hon har sprungit iväg från kontoret under lunchrasten. I det över 20 grader varma vintervädret återkommer hon ofta till att hon ända sedan barndomen kände att något inte stämde.

– När jag tittade på mamma och pappa vid middagsbordet var det lätt att se hur olika vi såg ut.

När hon i tonåren bestämde sig för att googla på adoptionsbyråer men fann surrogatbyråer, sa det klick.

– Då förstod jag genast hur det hängde ihop, säger Olivia Maurel. Utöver stark ångest hamnade hon i tonåren i ett trask av droger, alkohol och sex. Hon har på senare fått diagnosen bipolär.

– Detta är resultatet av människohandeln för min del. Jag hoppas bara att det finns lyckliga surrogatbarn, och det gör det kanske.

Vad tycker du om altruistisk surrogatmödraskap, där det sker utan betalning?

– Barnets känsloliv kan komma till skada även då, säger hon.

Finns det något som är värre än det andra gällande surrogatarrangemangen, tycker du?

– Allt är chockerande och rentav absurt, svarar Olivia.

Hon nämner katalogerna som skickas ut med foton på värdmammorna, om möjligheten för tilltänkta föräldrar att välja barnets kön och avgifterna surrogatförmedlingarna tar ut.

– Kvinnorna tvingas även genomgå omfattande och kanske riskfyllda hormonbehandlingar. Kontrakten ger dem inte rätten att göra vad de vill med sina egna kroppar, säger hon.

Olivia nämner även att det saknas kontroll av de tilltänkta föräldrarna.

I olika amerikanska delstater och i Nederländerna är värdgraviditet tillåtet, medan det blev ett "globalt brott" i Italien i oktober månad.

– I Sverige är surrogatarrangemang varken tillåtet eller förbjudet, förklarar Erik Mägi, jurist och doktorand vid Göteborgs Universitet. Han säger att svensk sjukvård inte får medverka i detta.

– Men det finns inte heller några rättsliga hinder mot att man ingår arrangemang i andra länder, säger hon.

Enligt uppgifter från surrogatförmedling kommer sedan fem år fler barn till Sverige via värdgraviditet än via adoption numera.

– Det finns ingen officiell statistik på detta. Men uppgifterna verkar rimliga, säger han.

Värdet av de globala surrogatarrangemangen bedöms i år uppgå till 14 miljarder dollar, enligt uppgifter i franska medier. 2032 spås omsätt-

Fakta: Typer av surrogatmödraskap

- Med partiellt surrogatmoderskap avses när surrogatmammans ägg befruktas med spermier från mannen i det infertila paret. Surrogatmamma blir då biologisk och genetisk mor till barnet.
- Vid fullständigt surrogatmoderskap tas såväl ägg som spermier från det infertila paret. Surrogatmamma blir därmed biologisk, men inte genetisk mor till barnet.
- Kommersiellt surrogatmoderskap innebär att surrogatmodern bär barnet mot finansiell ersättning.
- Altruistiskt surrogatmoderskap innebär att surrogatmodern inte tar emot någon betalning.

om det väl är beslut som främst tas på delstatsnivå, säger Olivia Maurel.

Sedan nästan tio år är hon gift med brandmannen Matthias. Paret har tre barn sex, fem och tre år gamla.

Om du aldrig fötts hade de inte heller funnits till. Hade inte det varit synd?

– Det går inte att spinna vidare på den frågan. Men du bör veta att detta är mina älsklingar och jag slåss för att de ska få en bättre framtid. Det går inte att bekämpa alla orättvisor på vår jord. Jag försöker bara verka i en liten ände, svarar hon.

Gynekologen kallar barnen för tre små mirakel. Eftersom hon har endometrios trodde han aldrig att det skulle gå att få barn.

Men det visade sig vara fel. Olivia Maurel tror att vinden håller på att vända till antisurrogatindustrins fördel. Framöver ska hon tala inför FN och i december släpps hennes första bok.

– Även om det tog hundratals år, gick det att förbjuda slaveriet eftersom man inte kan köpa och sälja människor, säger Olivia Maurel. Även om en svart marknad kvarstår, tror hon det ska gå att få slut på surrogathandeln också, bara man har tålamod.

– Kanske kommer det att ta så lång tid att jag aldrig får uppleva det under min livstid. Men det kommer att gå.

Johan Tollgerdt
livsstil@gp.se

I korthet

BILD: SON HYUNG-JOO

Alla offer efter flygkraschen identifierade

Sydkorea: Arbetet med att identifiera offren efter olyckan har varit svårt och tagit tid, eftersom många kroppar blev svårt skadade i kraschen. Men nu har alla 179 människor som omkom i den katastrofala flygkraschen i Sydkorea har nu identifierats

Sydkoreanska och amerikanska utredare genomför samtidigt tillsammans med flygplanstillverkaren Boeing en utredning.

Joo Jong-Wan, biträdande minister för civil luftfart, uppger att den första hämtningen av information från ljudregistratorn – den del av de svarta lådorna som spelar in ljud från cockpiten – slutförts. Den andra svarta lådan, färdregistratorn, saknar en kontakt.

– Experter genomför just nu en sista granskning för att avgöra hur man kan extrahera data från den, säger Joo Jong-Wan. (TT)

Minst tio döda i skottdrama i Montenegro

Montenegro: Minst tio människor, däribland två barn, har dödats i en skottlossning i staden Cetinje cirka tre mil nordväst om huvudstaden Podgorica i Montenegro, enligt landets inrikesminister. De två minderåriga var barn till restaurangägaren, som också sköts ihjäl, enligt Saranovic. Gärningsmannen dödades också medlemmar ur sin egen familj.

En stor insats med specialpolis pågick under gårdagskvällen för att gripa gärningsmannen, som flydde efter skottlossningen. Mannen, som uppges vara 45 år, öppnade eld i en restaurang. Ytterligare fyra personer skadades i attacken och vårdas i Podgorica. Deras tillstånd uppges vara livshotande.

Enligt det statliga tv-bolaget RTCG och andra lokala medier ska upprinnelsen till skottlossningen ha varit ett gräl. (TT)

90 ...

... personer dog i trafikolyckor i Norge under förra året, en minskning med nästan 20 procent jämfört med året innan. Det är den lägsta siffran i modern tid – med undantag för pandemi-året 2021 då 80 personer miste livet i trafiken. "Med undantag för coronapandemien måste vi gå tillbaka till 1947 för att hitta ett kalenderår med färre än 100 dödade", säger Norges transportminister Jon-Ivar Nygård. (TT)

Schengen-området fick två nya länder

EU: Efter 13 års väntan är nu Rumänien och Bulgarien fullt ut medlemmar av EU:s Schengenzon. Inträdet blev officiellt vid midnatt på nyårsafton och firades med ceremonier vid olika gränsövergångar.

Rumänien och Bulgarien har uppfyllt de tekniska kraven för medlemskap sedan 2011, men stoppats från inträde på grund av motstånd från främst Nederländerna och Österrike, som ansett att ländernas yttre gränskontroller varit otillräckliga. (TT)

Tesla exploderade utanför Trump-hotell

USA: En person har dött och flera skadats när en bil började brinna och exploderade utanför Donald Trumps hotell i Las Vegas. Enligt polis och räddningstjänst var det en person inne i bilen som dog. Sju personer fick lindriga skador vid explosionen, skriver AP.

Myndigheterna utreder händelsen som ett möjligt terroristdåd, rapporterar ABC News. Enligt uppgifter till kanalen fanns explosiv last i bilen. (TT)

Två döda i drönanrepp i Kiev

Ukraina: Två civila har dödats i centrala Kiev i en rysk drönanrattack på nyårsnatten, enligt Ukrainas statliga räddningstjänst. Sex personer uppges också ha skadats i attacken som riktades mot Petjerskyj-området där presidentpalatset och flera regeringsbyggnader ligger.

Det ukrainska flygvapnet uppger att över 111 ryska drönare avfyrades mot Ukraina under natten, varav 109 antingen sköts ner eller inaktiverades av landets luftförsvarssystem. (TT)

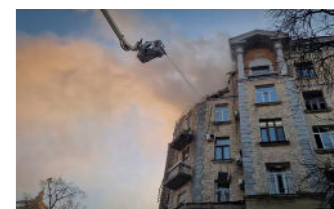

BILD: OKSANA JOHANNESSEN